

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

На місяць . . . — м. 50 ф.

На 3 місяці . . . 1 » 50 »

(Ціна одного примірника 5 ф.)

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ НА
ТИЖДЕНЬ.

Розсвіт

Часопись громади „Самостійна Україна“.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

Й АДМІНІСТРАЦІЇ:

«Ukrainisches Sekretariat»

Rastatt (Baden).

ВИДАЄ: ТОВАРИСТВО
„УКРАЇНСЬКИЙ РУХ“.

Раштат,

вівторок 12. лютого

1918.

МИР УКРАЇНИ З ОСЕРЕДНІМИ ДЕРЖАВАМИ.

В суботу, 9. лютого, в 2. годині вранці підписано в Берестю мир між Україною й осередніми державами (В. Т. Б.).

Мир!

Перший мир!

Після трілітньої різанини—мир!

„Зі сходу сонце“! голосили всі народи всіх віків, і воно справді зі сходу пускало свої проміння на цій світ.

І цим разом зійшло воно зі сходу, зійшло у нас, на Україні! Україна перша голосить світові мир, перша кричить на весь світ:

„Доволі крови, досить каліцтва, буде вже вогню—час опам'ятатись, давайте руки до згоди, йдїть за мною, народи Європи, мирїть ся з ворогами, заводьте спокій між ізтомленим, вимученим війною народом! Я перша рішила ся на цей крок, гей, за мною народи!“

Україна перша простягає руки до згоди! Україна, якої ніколи не хотїло знати московське царське правительство, Україна, на яку московські кадети все дивили ся з глумом, як на щось мізерне й до нічого нездатне, Україна,

признана-непризнана московськими більшовиками, Україна в українському історичному городі, у Бересті, підписує перша мир із осередніми державами й тим дає основу до загально-світового мира!

Подїї одна другу перехоплює, одна за другу важніша. За цей рік ми пережили те, що другі народи цілими віками проживали: великий розмах національного життя, куца автономія, поширена автономія, народня республіка у звязку з Росією, самостійна Українська Народня Республіка—і нарешті мир, перший мир, який ця самостійна республіка заводить та тим шпях простелеє до загального мира.

Невимовна радість обхоплює душу кожного Українця, що його Рідний Край почав велику мирову справу! Гордонці сповнюють наше серце, що в нас найшло ся стїльки внутрішньої сили, щоб у такому короткому часі відбудувати свою державу й самостійно виступити у світо-

вій політиці! Несказана сила чувається ся у грудях! Геть усі чорні думки, геть із усіма сумнівами: Україна встала, Україна творить, Україна світові мир приносить!

Бо ж ми певні в тому, що на окремишньому мирі центральних держав із Україною подїї не сплять ся. Ми певні в тому, що тепер народи мусять прокинути ся від страшного, братовбивчого дуру, що недалекий час, коли за Україною підуть иньчі народи, які ввійшли, або які втягнуто в цю страшну завірюху—подадуть собі руку до згоди, і знов пічнеть ся давнє життя, пічнеть ся давня творча робота!

А історія золотими літерами запише ось які слова:

„Це Україна почала гасити світовий вогонь, бо вона на мирових переговорах у Бересті, дня 9. лютого 1918. р. в 2. год. вранці, перша підписала мир із центральними державами, й із того часу почали держави мирити ся“.

12. лютого 1918. р.

Самостійна Україна! Наче в сні, не на яві несуть ся до нас вісти про проголошення самостійности нашого від віків закріпощеного народу.

Не хочеть ся віриги в те, що це справжня дійсність, а не тільки сон—злуда. Не хочеть ся вірити, щоби народ, який більше півтори сотки літ знаходив ся в неволі, видобув із себе стїльки сили, щоби цілком піврати ті кайдани, які сковували цїлі столїття цїле його життя. В голові не хоче помістити ся те, про що ми тільки в мріях мріяли, що ми в думках тільки лелїяли—що це все правда, що для нас настала воля...!

Так, це правда!

Вірні заповітові наших дїдів, та батьків-козаків, ми покляли ся, що головами ляжемо, а вернемо беззаконно забрані в нас права й вольности.

І оце ми сповнили ту клятву перед священними кістками наших славних предків—повернули права й повернули волю!

Двіста шістьдесят і чотири роки тому назад, 8. січня 1654. року, гетьман України, Богдан Хмельницький, увійшов у спілку з Московщиною.

Умову, яку заключено в Переяславі й на основі якої Україна входила в союз із Московщиною, зламала пізніше (в р. 1764.) Московщина й поневолила український нарід.

Зламавши умову Богдана Хмельницького, Московщина потоптала та зневажила й ті права, якими на підставі умови повинна було користуватись Україна.

А умова України з Московщиною давала українському народові ось які права:

1. Україна має самоуправу й незалежність од Московщини.
2. Має право власного законодавства та судівництва.
3. Право вибирати вільними голосами Гетьмана і всю старшину.
4. Приймати послів і умовляти ся з чужими державами.
5. Москва не сміє ламати давніх прав селян, козаків, міст, міщан та духовенства; українська церква незалежна від московської.
6. Україна має своє власне військо.
7. Україна й Московщина допомагають одна одній підчас війни.

Як видно з цього переяславського трактату, Україна була цілком самостійною державою. Вона творила з Московщиною (або пізнішою Росією) спілку тільки на випадок війни. В иньчих справах, що виходили поза цей союз взаємної допомоги підчас війни, рішала Україна самостійно, незалежно від Московщини, так, як цього вимагали потреби та саме життя українського народу.

Але північному союзникові України, що бачив той розцвіт та силу українського народу, яким цей тішив ся, особливо за часів гетьманства, стало того завидно. Москалі, що не могли вдовольятися самим союзом із Україною, але бажали взяти Україну під своє панованне, зуміли дїпнати своїх бажань і поневолили Україну. З початку вони, під ріжними приводами, стали вмшувати ся в українські справи, дальше насилати свої війська на Україну (в часах міжусобиць між поодинокими гетьманами), а там то і стали заводити свої порядки, доки вкінці не

скасували гетьманства та зовсім не закріпостили українського народу.

Більше півтора сотки літ пробував український народ у цій неволі.

І за той час, у яким йому було заборонено плекати свою національну культуру, то значить, час, у яким йому заборонено не то що мати власну самоуправу, як, наприклад, власну кєрмівничу владу, власні закони, власне судівництво, власне військо й иньче, але коли йому заборонено навіть послугувати ся своєю рідною мовою, замість якої накинено московську, за той час устигли Москалі так нас духово скалічити, що багато з нас було забуло: хто ми та що ми?

Але настала велика світова завірюха. Застуканих у неволі Українців, що ще не встигли заснути сном, у який їх вколихувала московська рука, оживила нова надїя, надїя на волю...

І надїя їх не завела. Сильні удари, яких зазнала Росія в цій війні, причинили ся до того, що розвалила ся тюрма народів.

Тепер зеднені віщими думками своїх національних пророків та навчені власною історією, всі Українці як один чоловік повстали, щоби передовсім відбудувати свою обшарпану хату, а потім уже стати господарем у власній хаті.

Великанським розмахом, який може бути лише в визволеного народу, та солідарним напруженням всьої енергії вдало ся Українцям протягом не цілого року здійснити свої замїри. Україна стала вільною й незалежною державою.

Повернулась нам та щирока воля, якою ми жили давно, повернулось рабові право господаря. Тепер знову заживемо у власній хаті життям наших дїдів, бо наша хата й велика й гарна.

Щоби хоч коротко показати, який лад та які порядки та права будуть у нашій молодій республіці, вкажемо на деякі місця з III і IV. Універсалу Української Центральної Ради, правительства України.

Так то право власності на землі поміщиків і на інші землі нетрудових господарств, а також на землі удільні, монастирські, кабінетські й церковні в українській республіці касують ся.

Цим каже українське правительство, що селянам вертають ся всі ті землі, які за часів польської та московської неволі забрали безправно, бо без усякої винагороди, чи то польські, чи то московські пани. Так само мусять вони тепер без усякої винагороди, значить без викупу, віддати заборані землі.

Цим зробило українське правительство перший крок до соціалізації землі, то значить, що воно хоче завести на Україні такі закони, які кажуть, що землею має користувати ся лише той, хто сам робить коло землі, а не обробляє її насними руками.

Идучи на зустріч фабричним та промисловим робітникам, наказує українське правительство, що в усіх заводах та по фабриках, які в більшій часті будуть державною власністю, мають робітники працювати денно тільки вісім годин.

Щоби викоринити всякий визиск робочого люду настановляє держава вкупі з представниками від робітників державну контролю над виробами на Україні.

З тої то причини, отже, щоби не було лихварів, настановляє ся також державну контролю над банками.

Задля того також бере держава в свої руки найважливіші області торгівлі, яких доходи обертає на користь народу. Так само ліси, води і всі підземні багатства, як добро українського трудового народу, переходить у розпорядкість Народньої Української Республіки.

Це ті права, які відносять ся до матеріяльних дбр України. Ще більші та ширші права українська республіка дає кожному своєму горожанину як людині.

Передовсім касуєт ся в українській республіці останок варварства—а це ка р у с м е р т и. За цим уже йдуть ті права, якими повинен користувати ся всякий вільний чоловік—а то: свобода слова, свобода друку, свобода віри, свобода зборів, спілок, страйків, недоторканість особи та мешкання, свобода національного розвитку всіх народностей, що живуть на Україні, та ще багато інших свобод.

Щоби одначе ніхто з лихих ворогів не міг досягнути на права та вольности українського народу, українська республіка удержує народню міліцію. Ця народня міліція не буде постійним військом, яке звичайно було не тільки задля вдержання ладу в державі, але ще більше вживало ся цього війська задля воен. Українська Народня Республіка заявляє, що вона не веде воен і живе в згоді зі своїми сусідами.

Отак покищо виглядає наша держава. Розумієт ся, що це ще не все, чого потрібно в державному ладі. Але, чи зміг би хто иньчий в так короткому часі, та ще до того в воєнному часі зробити що більше? Багато ще праці остаєт ся, і то праці не на місяці, але на роки. Та великанську частину цієї праці має У-

Буржуазна Рада.

Цей фейлетон подаємо передруком із 209. числа «Нової Ради». Він освітлює, що то за «буржуазні» Українська Центральна Рада та її Генеральний Секретаріят. Ред.

І як таки ніхто досі не догадав ся видати біографії наших міністрів?

Наші видавництва такими біографіями зробили би не тільки патріотичне діло, але й для себе дуже дохідне.

Большевики постановили послати на Україну 500 агітаторів, щоби „раскрити” народу глаза на буржуазную Радую“

Вони мабуть іще не доїхали, але я знаю, як це вони будуть робити.

В Прилуцькому повіті скажуть, що М. Грушевський має сорок тисяч десятин—

— В Борзенському повіті.

А в Борзенському скажуть, що в Пирятинському повіті—

— „ого поля необозрими“.

Про В. Винниченка я вже чув, що він оженив ся на дочці Бродського, взяв сахарні заводи й живе—

— Солодко.

країна вже за собою. Має вона, що найважливіше: основи до будови та матеріял.

Решта, так ми думаємо, знайдет ся.

Тому всі до праці! Хай кожний із нас хоч дрібним укладом своїх сил причинить ся до завершення нашої хати.

К. Н.—ва.

Вісти з України.

Четвертий Універсал.

Четвертий Універсал, яким проголошено незалежність України, прийнятий дня 27. січня Малою Радою, звучить!

Народе України!

Твоею силою, волею, словом утворила ся на українській землі свобідна Українська Народня Республіка. Здійснила ся давня мрія Твоїх батьків; борців за волю і право робочого люду.

Та в трудну годину народила ся воля України. Чотири роки жорстокої війни обезсилили наш край і народ. Фабрики не виробляють товарів. Підприємства здержують свою працю, залізні дороги розбиті. Гроші падають у ціні. Скількисть хліба зменьчуєт ся. Настунає голод. По краю розмножили ся ватаги грабіжників і убийників, особливо, коли зі фронту рушило російське військо, творячи криваву різню, безлад і руїну на нашій землі.

З приводу всього того не могли відбутися вибори до українських Установчих Зборів у визначенім нашим попереднім Універсалом реченці, й не могли відбутися ті збори, визначені на нинішній день, щоби перебрати з наших рук тимчасову, найвищу революційну власть над Україною, установити лад у нашій Народній Республіці й зорганізувати нове правительство.

А тимчасом петербурзьке правительство народніх комісарів, вповілю війну Україні, щоби повернути вільну Українську Республіку під свою власть, і послає на нашу землю свої війська—червону гвардію, большевиків, які граблять хліб у наших селян і без ніякої заплати вивозять його в Росію, не оставляючи навіть зерна, приготовленого на засів, убивають невинних людей і сїють усюди анархію, убийство і злочин.

Ми, Українська Центральна Рада, робили всякі заходи, щоби не допустити до тої братовбийчої війни двох сусідніх народів, але петербурзьке правительство не пішло нам на зустріч і веде дальше криваву боротьбу з нашим народом і Республікою.

Про М. Ковалевського на Думській площі під час роззброєння большевиків говорили:

— Він нехай краще свого хліба сотні тисяч пудів рекувізує для армії, а не селянське загорюване збіже.

В темній маї це говорить ся.

І буде говорити ся.

І коли б наші видавництва випустили 500 тисяч примірників коротеньких біографій наших політичних діячів, то 500 агітаторів—

— Меньче би брехали, бо—

Письмо очі коле.

Я вже сам зібрав відомости, але добув дуже скупої матеріял.

Виходить, це страшенно нелегка річ

— Докладна біографія українського політика.

А Росіян—легка.

Беру енциклопедичний словник і читаю про кадета Калістратова.

— Народив ся в Орловській губ. тисяча вісімсот і ще якогось-то року. Батько був... Мати була... Учив ся. Оженив ся. Читав. Писав. Не був затверджений. Поїхав. Приїхав. Був вибраний. Не був затверджений. Писав. Написав. Заслаб. Умер від геморою.

А між рядками цієї біографії:

— Який революціонер. Який демократ!

Певне революційне джерело розповіло мені біографію большевика Шестакова:

Крім того те ж саме петербурзьке правительство народніх комісарів починає проволікати заключення мира й закликає до нової війни, називаючи її „святою“. Знов полетєт ся кров, знов нещасний робочий люд мусіти ме приносити в жертву своє життя.

Ми, Українська Центральна Рада, вибрана зівдами селян, робітників і солдатів України, у ніякім разі не можемо згодити ся на те, ніяких війн піддержувати не будемо, бо український нарід бажає мира, й мир повинен прийти можливо як найскорше.

Та для того, щоби нї російське правительство, нї ніяке иньше не ставило перешкод Україні в установленню того бажаного мира; задля того, щоби повести свій край до ладу, творчої праці, закріплення революції й нашої волі, ми, Українська Центральна Рада, оповісцасмо всім горожанам України:

Від нині Українська Народня Республіка стає самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною державою українського народу.

З усіма сусідними державами, а саме: Росією, Польщею, Австрією, Румунією, Туреччиною й иньшими ми бажаємо жити у згоді у приятні, але ніяка з них не може вмшувати ся в життя самостійної Української Республіки.

Власть у ній буде належати тільки до народу України, іменем якого, заки зберуть ся українські Установчі Збори, будемо правити ми, Українська Центральна Рада, представництво робочого народу—селян, робітників і солдатів та викональний орган, який від нині буде називати ся Радою народніх міністрів.

І отсе, перш усього, поручаємо правительству нашої Республіки, Раді народніх міністрів від сього дня вести початі вже мирові переговори з осередніми державами вповні самостійно й довести їх до кінця, не звертаючи уваги на ніякі перешкоди з боку яких небудь иньних частій колишньої російської імперії, та установити згоду, щоби наш край почав своє життя у спокою й мирі.

Щодо так званих большевиків і иньчих напасників, які розграблюють і руйнують наш край, то поручаємо правительству Української Народньої Республіки твердо й рішуче взяти ся за боротьбу з ними, а всіх горожан нашої Республіки закликаємо, щоби вони, не жаліючи свого життя, обороняли добробут і волю нашого народу. Народня українська держава повинна бути очищена від насланих із Петербурга насмних найздіңків, які нарушують права Української Республіки.

Безмірно тяжка війна, почата буржуазними

— Родом із Тульської губернії. Батько спершу ходив босий. Потім у лаптях. Потім у чоботях. Потім у черевиках. Потім у лакирях. Син, цього не бачивши,—зразу надів лакирки, каракулеву шапку, золоті окуляри й написав кореспонденцію в „Соціалъ-Демократ“, яка пропала на поchtі. Через це намагав ся емігрувати, але був пропущений через кордон, як батків син. За кордоном—заклав свою фракцію й полемізував із товаришем Четвериковим.

Коли шестакисти й четверикисти їхали в Росію творити—

— Соціальну революцію,

У вагоні виділилась фракція т. Третьякова,—

третьякісти.

Тов. Третьяков, поклавши два пальці на ручку Вестинггава, присягнув:

— Після соціальної революції сотворю—

— Сверхсоціальну.

Це все таки щось.

А про наших я довідав ся зовсім трошки. Все це уривки. Ось вони.

Він проходив у двері Центральної Ради, а я дивив ся на нього закоханими очима. Він мене не помітив і пихнув цигаркою.

Я не догонив його, щоби розпитувать, як він жив і чи буржуй він.

Бо від його цигарки пихнуло паленим пірієм, шкварками й дьогтем.

Пиймав його особистого секретаря.

правительствами, тяжко змучила наш нарід, винищила наш край, знівечила добробут. Тепер сьому треба покласти край.

Одночасно з тим, коли армія буде демобілізувати ся, поручаємо розпускати вояків, а після затвердження мирових договорів розпустити армію зовсім, на місце постійної армії завести народню міліцію, щоби наше військо служило обороні робучого люду, а не забаганкам пануючих верств.

Знищені війною й демобілізацією місцевості мають бути відбудовані при помочи державного скарбу.

Коли наші салдати вернуться до дому, народні Ради—громадські й повітові й городські думи мають бути перевибрані в часі, який буде установлений, що би й вони мали в них голос. Між-тим, що б установити таку власть, до якої мали б довіряти, й яка опирала ся би на всіх революційно-демократичних верствах народа, має правительство додати до помочи місцевим самоуправним Радам робітничих, селянських і салдацьких депутатів, представників вибраних із місцевих людей.

У справах земельних комісія, вибрана на останній сесії Центральної Ради, вже виробила закон про передачу землі трудовому народови без викупу, прийнявши за основу знесення власності й соціалізацію землі згідно з нашою постановою на 7. сесії.

Цей закон буде розглянений за кілька днів на повній сесії Центральної Ради й Рада міністрів уживе всіх способів, щоби передача землі земельними комітетами в руки трудячих відбула ся ще з початком весняних робіт.

Ліси, води і всі підземні багатства, як добро українського трудового народу, переходять у розпорядимість Народньої Української Республіки.

Війна забрала для себе всі трудові сили нашої країни. Більшість заводів, фабрик і робітень виробляли тільки те, що було необхідне для війни й нарід остав ся зовсім без товарів. Тепер війні кінець.

Раді народніх міністрів поручаємо негайно приміняти всі заводи й фабрики до мирних обставин, до виробу продуктів, необхідних для робучих мас.

Та сама війна дала сотки тисяч безробітних і інвалідів. В самостійній народній республіці України не сміє страдати ні один трудящий чоловік. Правительство республіки має підняти промисел держави, має зачати творчу роботу на всіх областях, де всі безробітні могли б найти працю і приложити свої сили та прийняти всі

міри, для забезпечення окалічим і потерпівшим від війни.

При старім ладі торговці і всілякі посередники наживали на бідних, утиснених клясах великі капітали.

Від тепер Українська Народня Республіка бере в свої руки найважніщі области торгівлі і всі доходи з неї обертає на користь народу.

Торговля товарами, які маєть ся привозити з заграниці й вивозити за границю вести ме сама наша держава, щоби не було такої доріжничі, яку завдяки спекулянтам терплять найбільшійші верстви.

Для виповнення сього поручаємо правительству республіки виробити і представити до затвердження закони про це, а також про монополі заліза, вугілля, шкір, тютюну й иньчих продуктів і товарів, з котрих податки найбільше обтяжували робочі кляси в користь не-трудових.

Таксамо поручаємо установити державно-народню контролю над усіма банками, що через кредити нетрудовим клясам помогали експлоатувати трудові маси. Від тепер кредитова поміч банків має йти передовсім на піддержку трудовому населенню й на розвиток народньої республіки, а не для спекуляції й ріжнородньої банкової експлоатації.

На ґрунті анархії, неспокоїв в життю й недостачі продуктів зростає невдоволення серед декотрих частин населення. Тим невдоволенням користують ся ріжні темні сили й тягнуть неосвідомлених людей до старих порядків. Ці темні проти-революційні сили бажають знов підняти всі вольні народи під одно царське ярмо— Росії. Рада народніх міністрів повинна безпощадно бороти ся з усіма проти-революційними силами й кожного, хто призиває до повстання проти самостійної Української Народньої Республіки й до повороту старого ладу,—карати, як за державну зраду.

Всі демократичні свободи, проголошені третім Універсалом Української Центральної Ради, підтверджують ся й окремо проголошують ся: в самостійній Українській Народній Республіці всі народи користують ся правом національно-персональної автономії, яку признано за ними законом 22. січня.

Все перечислене в Універсалі, чого не вміємо виконати ми, Центральна Рада й наша Рада Міністрів, в найближчі тижні виконають, справлять і до кінцевого ладу доведуть Українські Установчі Збори.

Ми поручаємо всім нашим горожанам перевести вибори як найбільш енергічно, підняти

всі зусилля, щоби підрахунок голосів був закінчений як найскорше, щоби за пару тижнів зібрани ся наші Установчі Збори,—найвищий господар і управитель нашої землі, і конституцією нашої незалежної Української Народньої Республіки закріпили свободу, порядок і добробут на добро всього трудового народу її на тепер і на будучі часи. Цей найвищий наш орган має рішити про федеративний звязок із народніми республіками бувшої російської імперії. До тогож часу всіх горожан самостійної Народньої Республіки завзиваємо стояти непохитно на сторожі добутої свободи і прав нашого народа і всіми силами боронити свою долю від усіх ворогів селянсько-робітничої Української Республіки. Київ дня 26. січня.

Засідання Малої Ради.

(Наради над четвертим Універсалом).

„Діло“ з дня 3. лютого доносить із над кордону, що в Києві дня 26. січня відбуло ся історичне засідання Малої Ради. На цім засіданню проголошено **самостійність** Української Республіки.

Завдяки лише тому, що наради фракцій над четвертим Універсалом протримали аж до пізнього вечера, засідання Малої Ради розпочало ся лише після 12. години ночі.

Сая, де відбувало ся засідання членів Малої Ради була в щертъ заповнена публікою.

Наради Малої Ради відкрив проф. Грушевський такою промовою:

„Українські Установчі Збори, які мали б зібрати ся дня 9. січня 1918. року не можуть зібрати ся через те, що в краю панує анархія. Але обставини склали ся так, що далі не можна ще чогось чекати...“

Наш нарід хоче мира й Українська Центральна Рада поробила всі заходи, щоби негайно завести демократичний мир. Але нам у цій справі, у справі заведення мира, велику перепону ставить „совет“ народніх комісарів. Він гальмує справу заведення мира та закликає до війни, яку називає „святою“.

З другого боку, не зважаючи на наше стремління обминути конфлікт „совет“ посилав на Україну червоних гвардійців... Отже щоби дати правительству України змогу заключити мир і охоронити весь край, Рада постановила не відкладати рішення найважніщих справ до скликання Українських Установчих Зборів, а оголосити рішення їх у четвертій Універсалі. (Оплески. Всі встають).

Після цього проф. Грушевський відчитав четвертий Універсал.

Читання Універсалу кілька разів переривають гучні оплески й оклики: „Слава!“ Особливо бурливі оплески піднімають ся по відчитанню слів про проголошення ні від кого незалежної Української Народньої Республіки. А проголошення Генерального Секретаріату **Радою народніх міністрів** викликає бурливу овацію для

— Ради Бога—коротко: хто Винниченко родом? з ким жонатий? який тютюн курить?

— Селянин. Жінка—лікарка. Когана—за 40. коп. восьмушка.

Кинув ся ще розпитуватись. Кажуть.

— Мав недавно й худобу. Руду кицьку. Після большевицького декрету подарував її своему приялеві, який називає її за нечепурність у хаті:

— Міністерство.

Потім розпитував про Петлюру. Довідався, що—

Син чорноробочого. Семинарист. Коректор. Журналіст. Служащий. Редактор.

Привидив ся на параді:

Френчик під Керенського—паршивенький. Чоботи салдацькі. А штани добрі. Навів справки. Виявило ся—

— Позичені для паради.

Годі. Буде. Доволі.

Почав стежити за О. Шульгином, бо

— Має чорний сюртук.

Навів справки. Сюртук—до революційного походження. Чи був колись новим—невідомо. Ходить чутка, що особливим наказом сюртук О. Шульгина має соцілізувати ся для всього секретаріату. Але глибоке незадоволення викликає—

Велика довжина: Шульгина й сюртука.

Про М. Ковалевського;

— Приватні лекції. Студент. Коректор. Кооператор. Редактор. Рухоме майно:

— Великі окуляри й великі вуса.

Про М. Ткаченка:

Його дружина має землю,—

У вазонах, куди його товариші вічно вти-кають недокурки.

В президії Центральної Ради теж наводив справки.

Виявило ся що, М. Грушевський тільки тоді не буде шкідливим для комуністичного ладу, як йому—

— Одрубати праву руку,

Бо пише. Історію. Розвідки. Статі. Брошури. І це все сам видає.

С. Веселовський має два піджака сірий і чорний.

А. Ніковський таки має буржуазні замашки:

— Добив ся такого ж жалування, як метранпаж „Нової Ради“.

Секретарі Ради: М. Єрємів та А. Постоловський мріють про козушки, звичайні козушки—

— На зиму...

І удають, ніби зими ще нема.

Зі секретарем Левченком пригода була. Підчас колотнечі в Києві, стріла його якась група вояків у коридорі Центральної Ради:

— Ей, земляк! Пошол вон сюдова. Подтягни пояс і гайда!

Про поодиноких членів Центральної Ради довідався ще менше:

— Батько?

— Робітник.

— Мати?

— Селянка.

Про другого:

— Яке майно?

— Шестеро душ дітей.

— Батько?

— Мати—селянка.

— А батько?

— Та здраво розмішляючись повинен би бути й батько...

На тім і покинув.

Ці всі мої відомости я не можу пропонувати: як матеріал для біографій, бо вони тільки для мене характерні. Але треба таки видати порядні біографії.

Нехай люди знають і бачуть, яка в нас—

— Буржуазна Рада й

— Буржуазний Секретаріат.

А. Яринович.

українського правительства. Також викликує гучні оплески заява, що Україна мусить бути очищена від болшевиків та, що весь український народ закликається в ряди народної міліції.

По прочитанню Універсалу відбули ся загальні овації Раді, українському міністерстві й проф. Грушевському.

Після цього всього відбуло ся поіменне голосування.

Першим голосував проф. Грушевський.

Партії російських соціал-демократів і „бунду“ голосували проти; російські соціал-революціонери здержали ся від голосування; так же само поалей-сіоністи (жидівська партія) і польський демократичний центр здержали ся від голосування. Але представники революційної фракції польської соціалістичної партії голосували за прийняття Універсалу серед гучних оплесків.

У результаті подано 49 голосів, із яких 39 за прийняття Універсалу й 4 проти та 6 утримавших ся від голосування.

Потім проф. Грушевський велично заявляє:

„І так Універсал про самостійність Української Народньої Республіки прийнятий

(Гучні оплески, які переходять у овацію).

Україна проголошуєть ся самостійною й незалежною республікою ..

— Слава! Слава!—гомонять хори й сая...
Всі стоять.

Оплески не вгавають...

— „Ще не вмерла Україна“—поніс ся спів...

Слова пісні підхоплюють ся й всі співають.

Потім знов оплески й овація.

Нарешті забалакав і Винниченко.

„Іменем Ради народніх міністрів української самостійної республіки маю честь висловити велику радість ізза цього історичного акту, котрий отсе доконав ся в життю України. Це тим більше, що Генеральний Секретаріят уже давно мав це на увазі, з огляду на обставини, які виникли. Вже кілька тижнів тому у Секретаріяті назрівала думка про цей акт, але Секретаріят ждав, поки думка ця вийде з глибини народу, котрий сам скаже своє авторитетне слово. Рада народніх міністрів приймає цей акт з великим запалом. Особливо тому, що в Універсалі ясно й виразно висловлено потребу безпovolоченого мира й заявлено, що Україна не буде піддержувати ніякої війни, а приступить до творчої праці в усіх областях... Зосібна відрадне й радісне те, що українська демократія ні на крок не відступить від своїх давніх стремлєнь у творчій праці. Демократія наша боролася успішно з ворогами й надіємо ся, що вона й далі буде з таким самим успіхом йти проти всякого ворога. (Оклички: Слава!) І ніякі вороги нашої держави, нашого національного й соціального відродження не зможуть вдержати нас на цім шляху.

Глибоко вірю, що Універсал послужить фундаментом у розвитку нашої соціальної історії. Висказую надію, що Універсал приведе до соціалістичної федерація республік усього світа. (Оплески).

По цій промові засідання коло 2. год. вночі перервано.

Генеральний Секретар Шульгин про мир.

„Діло“ з дня 3. лютого доносить із надкордону, що в Києві дня 28. січня на спільних зборах Ради солдатських депутатів і відпоручників окружної Ради, Генеральний Секретар міжнародніх справ, Шульгин, повідомив присутніх про хід мирових переговорів та про вигляди на мир.

Генеральний Секретар Шульгин у своїй промові відкинув завзяте твердження петербургського правительства, т. з. народніх комісарів, немов то, українське правительство перескорджує й хоче зірвати мирові переговори, які так гарно веде пан Троцький.

Тут Шульгин зазначив, що, навпаки, Генеральний Секретаріят робить усе можливе для заключення мира й навіть робить в цім напрямкові більше ніж самі болшевики.

„Ви запитуєте,—говорить Шульгин,—чи скоро буде мир? я, як той, що стоїть дуже близько до цієї справи, дам відповідь на це:—мир безумовно буде; рішуче заявляю, що на цім фронті війни більше не буде.

Вже надходить той час, що буде заключений мир із видимою й безсумнівною користю для Нашого Краю.

Питаєте, чи той мир буде справді демократичним? відповідаю на це вам рішуче: мир, який ми, Українці, заключаємо, буде строго демократичним, у широкім розумінні цього слова.

Може вам також заявити, що мир буде не тільки сепаратним, але й загальним“.

Нарешті Генеральний Секретар повторюючи знова, що війна вже скінчена й надійшов уже мир, висказав свій глибокий жаль із приводу того, що на внутрішнім російсько-українським фронті не зникає війна.

І накінці Шульгин закликав українські війська всіма силами боронити Україну перед чужинцями, які сунуть із півночі.

Вісти з Росії.

Сумні дні в Петербурзі.

Після того, як упав у Росії царизм, усе російське суспільство змагало ся скликати Установчі Збори, які в остаточній формі закрипили би здобутки революції й надали б російському народові правління таке, якого він сам собі бажає. Отже на 18. січня ц. р. Установчі Збори були скликані в Таврійському палаці. І в день відчинення їх у Петербурзі стало ся страшне діло.

„Нахріхтен дер Аусландпрессе“ подає ось яку вістку: „Під червоними соціалістичними прапорами йшли маси народу до Таврійського палацу, щоби святкувати день відчинення Установчих Зборів. Їх оружем була віра в справедливість своєї справи. Але стало ся те, у віщо ми не відважували ся вірити аж до останньої хвили. Стріляли в неозброєних, били їх прикладами, кололи багнетами. Із шаленою лютістю шматували й палили соціалістичні прапори. Коли залунали перші вистріли з дахів, демонстранти не вжахнули ся й шли далі наперед. Тільки, як молитва, підносив ся спів соціалістичного гімну: „Вихрі ворожі віють над нами...“ так розносили ся слова пісні під тріскотняву рушниць. Рушничний вогонь прибірав сили. Упали перші ранені, частина демонстрантів кинула ся на землю; але багато стояло під прапорами й співали далі: „Ви жертвою в бою нерівним лягли...“ Падали вистріли й знов падали люди. „Прощайте ж, ви братя!“ вирвало ся з грудні.

Невеличка тільки купка машировала далі, коли ж напроти неї виступила частина війська й зблизська почала стріляти, то й ця купка розсіпала ся.

Озвірілі салдати стріляли в утікаючих, а того, хто діставав ся до їх рук, били прикладами.

Так скінчило ся світле народне свято, день відчинення російських Установчих Зборів.

Мирові вісти.

Мирові переговори.

Після засідання мирових делегацій у Бересті, на якому член української делегації Любимський висвітлює положення на Україні, а представники осередніх держав признали самостійність Української Народньої Республіки й її права на заключення самостійних умов і договорів,—п. фон Кільман і граф Чернін виїхали на короткий час до Берліну, де мали відбути ся важні наради.

Як повідомляє Бюро Вольфа мирові переговори мають знов розпочати ся 7. лютого, рано в Бересті куди п. фон Кільман і граф Чернін уже відїхали.

Останні вісти.

Війна з Росією покінчена.

Із Берестя телеграфують під датою 10. лютого с. р.

На сьогоднішнім засіданні повідомив председатель російської делегації,

що Росія, зрікаючи ся формального підписання мира, обявляє війсьній стап із Німеччиною, Австро-Угорщиною, Туреччиною й Болгарією покінченням і рівночасно дає приказ на цілковиту демобілізацію російських війсьних сил на всіх фронтах.

З таборового життя.

Привіт. З нагоди теперішнього великого часу одержала наша громада такий телеграфічний привіт від зельцведельської громади:

„Сердешні бажанья з нагоди заведення мира! Ми бажаємо й надіємо ся, що ця історична хвилина принесе нашому дорогому довго мученому Рідному Краєві, нову добу щасливого розвитку й найкращого розцвіту. Слава вільній Українській Народній Республіці! Із поручення тутешньої „Української Громади“

Др. Володимир Левицький“.

ПОЧТОВА СКРИНЬКА.

Товаришові № 7971. Ви мусїте мати праїс-куртант спілки „Єдність“, а як не маєте, то звернуть ся до неї.

Пол. Антон Салій № 9880, Чернігівської губ. Конопотського пов. с. Денівців, шле привіт своїм землякам: Якимові Ящуківі, Никифорові Салїсїв, Іванові Лихоносів, Юхимові Рябкові, Андрїєві й Іванові Склбам і Іванові Новакові та просить їх відгукнути ся.

ОПОВІСТКИ.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ.

Пол. Трохим Даньков, № 24170, шукає свого товариша Миколу Сердюка № 24169 і прохає його відгукнути ся.

Пол. Олександр Степанюк, № 1591, з Волинської губ., Дубенського повіту, с. Листвин, шукає рідного брата, Лукяна Степанюка, просить відгукнути ся.

Пол. Іван Коненко, № 15453, шукає свого земляка, Прокопа Строщаненка, просить відгукнути ся.

Пол. Петро Шилін, № 7470, шукає свого, зятя Артема Сабадаша, просить відгукнути ся.

Пол. Данило Ворожика, № 8272, шукає свого земляка, Петра Чередиенка, просить відгукнути ся.

Пол. Іван Лисовий, № 8264, шукає свого земляка Андрія Мельника, просить відгукнути ся.

Пол. Тихон Тибатник, № 1576, Воронізької губ., Задонського повіту, дер. Знаменки, шукає земляка, Олексія Жаворонкіча, котрий знаходит ся в полонї в Німеччині. Просить всі часописи це передрукувати.

Пол. Василь Кулик, № 7935, просить своїх односельчан із м. Орисиді, Мубенського повіту, Полтавської губ., відгукнути ся.

Пол. Тиміш Чикиш, № 1343, шукає свого двоюрідного брата, Антона Чикиша, просить відгукнути ся.

Звідомлення

Товариства „Український Рух“ за м-ць січень 1918. р.

Прихід.	м.	ф.	Росхід.	м.	ф.
АКТИВА.			ПАСИВА.		
Каса має грошей	3654	37	Граїзерові (доугу)	1396	05
Склад „товарів	4667	73	Союзові	2148	55
Книгарня має тов.	2210	93	Науковому Т-ві	592	64
Перепл. „”	556	10	Передплати. грош.	340	83
Інвентаря (майна)	3523	15	Пайщиків	85	—
Командантура	64	90	Капіталу верухом.	10114	11
			Білянс	14677	18
			Білянс	14677	18

Щотовод Балабанів.